

kateri res tudi storili. Da, postavili so si spominek ljubezni do Boga. — Pri tej priložnosti pa se mora hvala izreči tudi sosednim župljanom, ki so pomagali pri zidanju cerkve, nekteri so dali les, vozili brezplačno in tudi v denarjih so veliko storili. Posebno Gomilčani, Št. Jurčani, Braslovčani, Polzelčani, Št. Petračani, Rečani, so veliko storili za našo cerkev. Bog stoterno poplačaj!

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Čadram 5 fl., Sv. Ropert v Slov. gor. 30 fl. 25 kr., Rogatec 6 fl. 80 kr., Sv. Janž na Peči 5 fl., Ptuj 8 fl. 95 kr., Hajdini 12 fl., Sv. Urban v Slov. gor. 15 fl. 80 kr., Sv. Marko 10 fl., Sv. Marjeta niže Ptuja 7 fl. 20 kr., Sv. Vid pri Planini 14 fl., Podsreda 6 fl. 2 kr., Sv. Nikolaj pri Ormožu 6 fl. 36 kr., Ormož 6 fl. 57 kr., Velika Nedelja 1 fl. 95 kr., Sv. Janž na Dravskem polju 10 fl., Sv. Martin pri Vurbergu 10 fl., Sv. Jurij v Slov. gor. 19 fl. 50 kr., Sv. Bolfank pri Bišu 16 fl., Sv. Lenart v Slov. gor. 5 fl. 83 kr., Sv. Ropert nad Laškim 4 fl. 50 kr., Makole 40 fl., Laporje 3 fl. 50 kr., Zabukovje 5 fl.

Gospodarske stvari.

Zoper miši.

V štev. 3. »Slov. Gosp.« se je poročalo, kako uničujejo miši na Murskem polju s pomočjo posebnih glivic. Toda miši imajo še mnogo drugih preganjalcev in sovražnikov, katere pa kmet le prerad prezira, ker jih premalo pozna, jih celo sovraži in preganja. Oni pa vkljub temu pridno opravljajo od Stvarnika izročeni namen; veliko dobrega storijo s tem kmetu, a ne zahtevajo ob sobotah plačila, le tu in tam se zmotijo in se v svoji strasti zakadijo med golobe ali kure ter si izmed njih izberejo svoj plen. Vsak je že uganil, da govorimo o kanjah in skopcih, o jastrebih in mišarjih, o sokolih in postojnah, o srakoličih in orlih, o sovah in skovirjih, sploh o ropnih pticah, ki se živijo o mesu; kajti našete niso vse, tudi ne poznamo vseh, ker jih ravno v naših krajih ni videti. —

Največ miši in drugega škodljivega mrčesa polovijo kanje in sove. Kanja se zaleti iz zraka na svoj plen ali pa čaka na miško kakor mačka; mož, ki se je s to živaljo natančneje pečal, zagotavlja v »P. L.« da vlovi kanja na dan 40—50 mišij; na tisoče jih znosi vsaka kanja svojim mladičem, kadar se zvalijo. Lovi pa tudi kobilice, hrošče in druge škodljivce, še celo gada se loti. Ljudje sicer sovražijo kanjo, ker trdijo, da odnese veliko kur in piščet; a motijo se; tat, ki dela gospodinjam toliko škode, jeze in preglavice, ni kanja, temveč jastreb, ki domačo perutnino prav »obraja«. —

Sova in druge nje podobne ropne ptice nadaljujejo po noči, kar so pričeli prej naštetih roparji po dnevu. Lovijo namreč miši in vsakovrsten mrčes; prej omenjeni opazovalec trdi, da jedna sama sova jedno noč 50 mišij svojim mladičem znosi. Koliko mrčesa ugonobijo potemtakem različne ptice roparice, tem več, ker potrebuje vsaka toliko živeža na dan, kolikor tehta sama; večinoma pa so te roparice tehta velike in težke, nekatere se lahko merijo z goskami. Škoda, katero res nekatere teh ptic gospodarjem, lovcem i. dr. napravijo, je v primeri z njihovim plenom vendar le nezdatna, je le nekaj davek, katerega mora kmet rad ali nerad utrpeti. Koristijo in hasnejo mu pa te roparice in roparji pri vsem tem več, kakor mu morejo škodovati. Kar Bog naredi — vse prav stori.

Pleve.

Po zimi se tudi pleve lahko porabijo med krmo pri goveji živini, ker so prav tečne in za dobro prebavljanje koristne. Živina se jih ne brani; le za ječmenove pleve ne mara, ker so ji preostre in postanejo lahko nevarne,

škodljive; vsake druge pleve pa ima goved še rajši kakor golo slamo, ker so bolj gladke in mehke kakor slama.

Za krmljenje se najbolj priporočajo pšenične pleve; veljajo pa tudi ržene; le na to je paziti, da niso preveč nesnažne, zaprašene ali celo plesnive. Pleve od ozimnega žita so za to boljše, ker so bolj trdne in jih goved pri prežvekovanju bolj občuti in zato tem bolj zdrobi; na tak način postanejo prav redilne; pa se tudi lažje prebavijo. Ni se bati, da bi povzročile kake bolezni v želodcu ali v črevah. To smo povedali o pšeničnih in rženih plevah.

Nekoliko bolj nevarne so ovsene, ki so premehke in se rade spoprimejo v klopčič, zaostanejo v črevah in ovirajo s tem prebavljanje. Še bolj nevarne so ječmenove, ker imajo prav ostre in trde rese, ki povzročijo vsled malih, nazaj obrnjenih (zakrivljenih) kaveljčkov občutljive rane, celo vnetje govedi v gobcu, goltancu, žrelu, v želodcu in črevah. Včasih so take posledice prav hude. Zadelajo se v črevah, nastane zapeka, ki je navadno nevarna.

Kdor se hoče vsem tem nevarnostim izogniti in ječmenove pleve polagati, jih naj polije s kropom, da odmehečajo; mehke ne morejo več toliko škodovati. — Ne smejo pa se polagati živini v krmo pleve, ki niso zdrave, ki so zadehnele, plesnive. V takih plevah je navadno veliko škodljivega trosja, strupenih zrn in glivic. Teh sicer s prostimi očmi ne zapaziš, tudi s prsti ne otipaš; učenjaki pa so jih našli in preiskali s povečalnim steklom. Vsled takih plev zbolijo živina, včasih celo nevarno in kar je najhujše na stvari, gospodar le težko najde pravi vzrok bolezni, žival tudi ne more povedati, zdravniška pomoč se zanemari ali sploh prepozno pokliče. Vsemu temu se lahko izogneš, ako naročiš, da se pleve poprej dobro prekuhajo in škodljive stvari v njih umorijo.

Sejmi. Dne 12. februarja v Poličanah (za svinje). Dne 14. febr. v Žalcu, na Ponikvi, v Račah (tudi za konje) in v Brežicah. Dne 16. febr. v Podplatu in Imenem (za svinje). Dne 17. febr. na Bregu pri Ptuj (za svinje).

Dopisi.

Iz Kozjega. (Katoliško-politično društvo — prepovedano!) Znano je čitateljem »Slov. Gosp.«, da se je lani dne 27. decembra na osnovalnem shodu »Katoliško-političnega društva za kozjanski okraj« izvolil osnovalni odbor 9 članov. Le-ti so vposlali na shodu soglasno sprejeta in odobrena pravila dne 1. prosinca t. l. c. kr. namestništvu v Gradcu v potrjenje.

V veseli nadi, da se skoraj vzbudi v kozjanskem okraju prava narodna zavest, narodni ponos, pričakovali smo potrjenja pravil. Toda nad 200 na shodu zbranih mož je obračalo, namestništvo pa je obrnilo, pravila nam je vrnilo, ustanovitev društva »v smislu § 6 društvene postave z dne 15. listopada 1867, drž. zak. št. 134, kot po namenu in ureditvi protipostavno prepovedalo«. Navedenih je pet razlogov prepovedi.

Kako se je vendar namestništvo vrezalo! Naša pravila so prirejena po onih za vranski okraj in ravno one točke, ki nam jih je slavno namestništvo proglasilo kot protipostavne, so doslovno prepisane iz pravil »Katoliško-političnega društva za vranski okraj«. Pravila tega društva je potrdilo z dne 13. aprila 1897, naša pa kot protipostavna spoznalo. Kaj ne, čudni ljudje tam pri c. kr. namestništvu!

Ostra sapa brije semkaj od Gradca. »Proti tej prepovedi«, milostno pripomni namestništvo, »je pripuščeno po § 8 postave o društvenem pravu priziv na c. kr. ministerstvo notranjih zadev«. Mi pa vemo, da bi utegnili dobiti odgovor od ministerstva še le čez pol leta ali še pozneje ter bi se s pritožbo ali

prizivom stvar le zavlekla; zato smo vso zadevo izročili svojim vrlim deželnim poslancem. Med tukajšnjim prebivalcem pa je ta neprilakovana prepoved vzbudila opravičeno nejevoljo.

Z Vranskega. (Koncert narodne čitalnice.) Lepi trg Vransko krepko napreduje, časoma postane zopet ponos in dika narodnega dela v spodnji Savinjski dolini. Kak napredek od lanskega leta! Lani je bilo ob tem času še vse tiho in mirno, niti sledi še ni bilo o kakem narodnem življenju, letos pa taka živahnost! Lani meseca novembra se je tu ustanovil pevski zbor okrog 50 oseb pod vodstvom gosp. učitelja Kramarja. Prvikrat je javno nastopil na Silvestrov večer preteklega leta, dne 2. februarja pa je z narodno čitalnico v zvezi priredil krasen koncert, pri katerem so se pele skladbe izključno slovanskih mojstrov. Zlasti so ugajale: Foersterjeva »Ljubica« s svojim mrtvaškim tonom, ljubka »Slovanska pesem« od Benj. Ipavca in dr. Schwab-ovo »Srcé«. Vse pa je nadkrilil čaroben prizor iz Smetan-ove opere »Prodana nevesta«, o katerem so se dovoljno izražali celo gospodje, ki so to opero videli na dunajskih odrih. Na vseobčno željo sta se poslednji dve točki morali ponoviti. Užitek je bil torej izboren in Vrančani so si s tem veliko pridobili. Gostov je bilo veliko iz cele spodnje Savinjske doline, zlasti iz Žalca, iz Št. Pavla, iz Št. Jurija ob Taboru, tudi iz Celja so bili štirje gospodje. Le tako naprej, vrli vranski pevski zbor!

Iz gornjegrajskega okraja. (Lesna zadruha in nje nasprotnik.) Naš zadnji poziv Savincem, naj se združijo v tesno vez »lesne zadruge«, ni bil glas upijočega v puščavi, misel obeta postati meso in kri; za sluga gre v prvi vrsti delavnima poslancema, gg. dr. Srncu in dr. Dečku. A delo pričeto bode imelo še premnogo ovir, predno se bomo lesni trgovci lažje oddahnili pod bremenom dneva.

Ako nas vse ne moti, bojimo se, da bo ravno sedanjí zastopnik gornjegrajskega oskrbníštva ona mogočna zavornica, ki bo neugodno zavirala razvoj skupnega delovanja. Dejstva pričajo: V zadnjem dopisu pokazali smo brezobzirno na one, ki krepko pomagajo ubogega »flosarja« dušiti. Resnica pa bode v oči in užgala je posebno ljubeznivega oskrbnika. Ljudje, kateri bivajo pod stekleno streho, se navadno kamenja boje, le nepredvidneži se upajo še izpod take strehe s kamenjem v roci. Ker pa zadnji dopis g. Hofbauerju še ni bil zadosti, da bi previdnej postal, tudi mi ne bomo več molčali. Vsaka sila do vremena.

Komaj mu je njegov ljubenski adjutant prestavil iz lista resnico, zavrela je nemškemu gospodu tevtonska kri. Oskrbníštvo je imelo tokrat precej dobiti od kmetov za les, ki so ga ravno spravljali iz gozdov; oskrbniku je bilo znano, da njegovi prekupci ne sedijo v zlatih, pa mesto, da bi se jim dala priložnost plačati ob ugodnej priliki, ne, takoj se je z drakonsko strogostjo dolg iztirjaval! Kakor plahe ptice pred roparskim orlom, iskali so stiskani pri usmiljenih domačinih pomoči in zavetja, ter je tudi našli. Zdaj je bil menda »privandranec« sit. Tako ravnanje pač ne priča o krščanskem usmiljenju. Plemenito srce ne išče masčevanja. Nam sicer tudi vkljub neizprosnej sili ne bode treba še s trebuhom za kruhom, a kdor drugemu jamo koplje, pade sam v njo.

Toda še višje v gorah čuti kmetovalec pest nemškega »vavpeta«. Od starodavnih časov so imeli živinorejci za primerno odškodnino pašo v graščinskih planinah. Rad je kmet plačeval, ker le tako je zamogel živino v poletnem času prerediti. Kaj pa si izmisli zvita buča? Pri lesu je cena poskočila, zakaj bi se pri pašnikih ne? Kdor je torej hotel še živino čez leto oskrbeti, narekovala se mu je večja najemnina; in to se že nekaj let sem premišljeno izvršuje. Planine torej, ki bi sicer prazne ostale, delajo živinorejcem zadnja leta premnogo skrbi. Solčevani in drugi bi pač marsikatero bridko ve-

deli povedati. Kaj ne, skrben «vavpet»? Toda kako dolgo še?

Iz Šmarij pri Jelšah. (Doma ča kri.) Dragi moj «Slovenski Gospodar», nikar ne bodi nevoljen, da ti takoj zopet pišem, a ker v novejšem času s pošte ni daleč v «Čitalnico», naj ti še o tej kaj zaupam, saj vem, da me ne boš izdal!

Hudomušni ljudje pravijo, da so Šmarčani jako praktični. Pravijo namreč: «Časnikov ne bomo samo čitali, ampak izkoriščali jih bomo še na drug način». In kaj meniš, kako delajo to? Gobe pustijo rasti po njih. Časnike je pa treba razrezavati, da se tudi vidi, kaj tiči v notranjih predelih. Ker bi se pa z nožem lahko podrezale koreninice tistih gob, pustijo časnike nerazrezane ter jih berejo s pomočjo redkvin h*) žarkov. Ne vem, če jih je iznašel neki dohtar Redkva, ali jih delajo iz redkve, ker se jim tako pravi. Nekaj sem že čital o tem, a če si vsega ne «nohtiram», pa mi vse gre iz moje rešet-glave.

Pa še nekaj, potem pa še nekaj in potem konec. V Šmarijah pri Jelšah imajo tudi moško podružnico sv. Cirila in Metoda in kaj pa še več? Ha, moj ljubi:

«Pa mi se tud' postavljamo,
Ki vahtamo krompir — — —»

Ne «vahtamo», tako sem se naučil pri vojaki, temveč reči sem hotel: «Ki kuhamo krompir». Da, slovensko ženstvo šmarijskega trga je sklenilo, da hoče osnovati žensko podružnico — pa zakaj? ...

Moška jim je premriva in slovensko ženstvo bi jo rado oživilo s pomočjo korenice**) in dobrega vzgleda. «A tako!» rekel boš ti, «Gospodar», jaz pa pravim, da je hvalevredno! Samo to Bog daj, da bi spet ne prišli mladi sinovi bojevitega očeta Marta in razdrli obe podružnici sv. Cirila in Metoda: moške, ki spi, in ženske, katere še ni! No to ni nič novega, saj se je tako pripetilo našemu mešanemu pevskemu zboru! Pa je že tako, da pri nas Slovincih javna podjetja trpijo in se rušijo ob privatnih zadevah.

Torej še nekaj! Če te pripelje pot v Šmarije pri Jelšah, pozdravljali te bodo vsi otroci «Kistuhant». Jaz ne vem, kaj je to, a to vem, da šmarijski otroci ne znajo ne nemški ne slovenski, kar se tiče trga. Prav prijazno ti seže v desnico tvoj

Martin Krpan.

Iz Gradea. (Cesta iz Lesičnega k Sv. Urbanu.) Več kakor 20 let se že delajo načrti za novo cesto, ki bi imela zvezati kozjanski in šmarijski okraj. Pretečeno leto so se tamošnje občine pogodile za stran proge, po kateri naj cesta drži in izročilo je slednjič 5 občin kozjanskega okraja po svojem poslancu, g. J. Žičkarju prošnjo na deželni zbor, naj se delo začne. Deželni nadinženir gosp. Notar pa je lani prehodil nameravano progo.

Deželni odbor naznanja v svojem letošnjem poročilu na deželni zbor sledeče o tej cesti: «Prošnje več občin v kozjanskem okraju, naj se izdela cesta Lesično-Sv. Urban je izročil deželni zbor deželnemu odboru v preiskavo in sporočilo. Vsled tega se je naročilo deželnemu stavbarskemu uradu, naj začne preiskave; o tej zadevi se bo podalo deželnemu zboru sporočilo v prihodnjem zasedanju».

Letos se je oglasilo za to cesto zopet 8 občin, katere so po poslancu g. J. Žičkarju predložile prošnje za to cesto in sicer: Prevorje, Presično, Drensko rebro, Pilštajn, Zagorje, Dobje, Zdole in Slivnica pri Celju. Poslednja občina je v šmarijskem okraju; skozi Slivnico bi se namreč imela ta cesta potegniti na cesto iz Šmarij v St. Jurij.

Kolikor sem mogel zvedeti, deželni odbor nikakor ne nasprotuje izpeljavi te za imenovane občine prepotrebne ceste; ravno nasprotno, cesta bi se morda v kratkem že začela zidati, ko bi ne bilo nekega drugega zadržka. Kakor sem že omenil, imela bi se ta cesta potegniti za kake 3 do 4 kilometre skozi šmarijski okraj in sicer skozi

slivniško občino. Šmarijski okrajni zastop bi torej moral tudi prevzeti primeren del stroškov za to cesto. Kakor čujemo, se šmarijski okraj teh stroškov brani; toda upati je, da se slednjič vendar zedinita kozjanski in šmarijski v tej važni zadevi. To bo tem lažje, ker se je zavezala občina Slivnica, da prevzame znaten del vseh bremen, da se le cesta dovrši.

Iz Celja. (Ali poznate Lenka), ki mu rado odklenka? — Prav dobro! Saj mu je nedavno v St. Petru v Savinjski dolini žalostno odklenkalo! Mož se pa tudi rad opeče. Le poslušajte, kako se je pred dobrim tednom pošteno opeknel v deželnem zboru.

Nekateri nemški poslanci, za katerimi pa tiči vojniški Stallner, so se v interpelaciji pritoževali dne 28. jan. nad ogledo nemške šole v Vojniku, ondodnim č. gosp. župnikom, ter ga dolžili sovraštva proti Nemcem, ki je načelnika krajnega šolsk. sveta za nemško šolo v Vojniku, g. Stallnerja, pripravilo, da je moral gosp. župnika tožiti. A sodišče je gosp. župnika spoznalo za nedolžnega. Gosp. Stallner se je hotel potem pritožiti na višjo sodnijo; toda dotična pisma so se morala poslati c. kr. namestniku v Gradcu in odtod jih ni mogoče dobiti nazaj v Celje. Gosp. Lenko in njegovi tovarši zahtevajo torej od c. kr. namestnika, naj izroči ta pisma celjski sodniji, da se zamore vršiti prizivna obravnava.

V seji dne 31. jan. je c. kr. namestnik na to odgovoril takole: «Tako, ko sem slišal ono interpelacijo, sem dvomil o resničnosti dejstev, ki se tamkaj navajajo. Vsaj c. kr. namestnika teh pisem ne potrebuje. Zdaj sem v stanu, popolnoma gotovo naznaniti, da teh pisem nismo pri namestniku nikdar potrebovali, jih nikdar nismo tukaj imeli; ta pisma so se nahajala in se še nahajajo tam, kamor slišijo — namreč pri sodniji». — Zdaj si pa skupil, kar si iskal, ljubi Lenko!

Od Svetinj pri Ormožu. (Vojaško veteransko podporno društvo) vrlo napreduje; sicer so to dobrohotno naredbo v začetku nekateri smešili in odgovarjali; toda vkljub vsem oviram storili so neznatno škodo s tem, da so nekateri udje odstopili; za takimi omahljivci pa tudi društvo ne žaluje, ker je namesto teh pristopilo precej novih, zlasti podpornih udov, med njimi celo odlični gospodje, katerih imena bode «Slov. Gospodar» ob primernem času objavil. Posebnih stroškov svojega glavnega namena imelo je društvo do sedaj še samo 5 gl., katere je Anton Križanič, ker se je pri požaru telesno poškodoval, kot redni ud dobil v podporo oziroma pomoč v bolezni, in se tem potom tudi prisrčno zahvaljuje. Ta slučaj torej dovolj jasno priča, kolike vrednosti je naše društvo revnim udom ob času bolezni, za borih 60 kr., katere je dotičnik kot letni donesek v društveno blagajnico redno vplačal, dobil je navedenih 5 gl. Zato pa vnovič kliče društvo v širno okolico svetinjske župnije, da pristopite, komur je mar dostojnega pogreba in pomoči v bolezni, česar si revni delavski stan teško na kateri drugi način zagotovi. Sicer pa je tudi dostojni pogreb zadnja čast doslužnemu vojaku, ki bi se moral v nasprotnem slučaju na najpriprostejši način izročiti hladni zemlji. Bodimo torej složni!

Iz ormoškega okraja. (Naše gorice.) Letošnja zima je za delo v goricah jako ugodna, izvzemši malo dni, se lahko neprenehoma dela. Večji posestniki so začeli malo da ne vsi več ali manj stare uničene gorice prekapati (reguliti) ter saditi amerikanca. Do sedaj se sicer še nikjer pri nas ne vidi kak večji že rodoviti nasad, s katerim bi se dobri uspehi ameriške podlage pokazali, s posameznimi manjšimi poskušnjami pa se trdovratnim nevednežem še ne more dovolj jasno dokazati, da je to edino sredstvo, ohraniti naše vinarstvo.

Manjši posestniki še pri nas nikjer niso z amerikancem začeli, če tudi naš stari velezasluženi šipon od leta do leta vidno hira; nekateri so ga sicer začeli zadnji čas bolj

skrbno obdelovati, kakor to on v novejšem času tudi sam zahteva, pa vkljub temu se da le zelo redko kedaj z uspehom grobati, ali pa njegove nekdanje dobre lastnosti popolnoma doseči. Imamo še sicer izvrstnih vinogradov našega starega šipona, ker se trtna uš še ni pogubno razširila, a ker so strokovnjaki menda dognali, da ni zanesljivo gojiti novih goric brez ameriške podlage, zato bodo tudi te gotovo v par desetletjih popolnoma usahnile. Najboljše stare gorice še do sedaj imajo po Vinskem vrhu in Brebrovniku, najbolj uničene in okužene pa v nekdanj tako slovečem Jeruzalemu, ravno tam in v bližini pa se je tudi že primeroma veliko ameriških nasadov naredilo, od katerih se je v par letih z božjo pomočjo nadjati bratve.

Škoda je le, da se tudi naši viničarji vse premalo brigajo za svoj poklic, v katerem se novejši čas neizprosno zahteva temeljna izprememba. Viničar, ki nima v svoji družini za dobro izrejo cepljenih amerikancev zmožnega človeka, v par letih ne bo mogel več dobiti dobre viničarije, oziroma gospodarja. Zato pa naj bi skrbeli tudi gospodarji, da se njih viničar potrebno izuri, ker le na ta način zamore se vsaditi in vzgojiti dobra nova gorica.

S Cvena pri Ljutomeru. (Dan za matere.) Dne 30. prosinca smo imeli lep, skoro pomladni dan. Gledal sem buče, kako so ulnjak brenče v veliki množini popuščale in letale na plano. Proti šoli so pa popoldne ljudje merili urne korake, zlasti naše matere, katere so ponos Murskega polja, kakor vse Slovenije. Kaj je neki ondi bilo? Bralno društvo je imelo redni občni zbor, in pri tem je poročal gospod dr. Mihalič, zdravnik v Ljutomeru, o «gleštanju» otrok, da zdravi ostanejo, gospod Šijanec, učitelj v Cvenu, pa je govoril, kako je vzgojevati otroke. No, in naše slovenske matere bi doma ostale, in to takrat, kadar se imajo kaj priučiti za svoj najdražji zaklad, za otroke, za katere žrtvujejo življenje in premoženje?

Šolska soba se je napolnila. Gosp. podpredsednik naznani, da more on predsedovati, ker se je č. gosp. predsednik Ozmeč preselil kot župnik k Sv. Lovrencu na Dravsko polje. Po pesmi »Pobrotimija«, nastopi gospod dr. Mihalič. V uro trajajočem govoru je razpravljaj v praksi in teoriji o varnosti in nevarnosti otrok. Vsaka beseda je bila biser. Po pesmi »Sredi vasi« pa je gosp. Šijanec govoril mirno in stvarno o izreji otrok, da ga je bilo veselje poslušati in to blizu poldruge uro. Vsaka beseda je bila jedro za odgojitelja otrok. Smem reči, da sta oba gospoda pravo pogodila, srčna jima hvala! Potem se je zapela pesem »Slovensko geslo«, ter volil odbor. Končalo je zborovanje z zabavo pri Senčarju.

Vi pa, gospodje po širni nam slovenski zemlji, le stopajte med ljudi s svojim znanjem, vsak po svojem poklicu in poučujte ukaželjno ljudstvo! Še le takrat nam bode lahko delovati za zdatni napredek v malem nam narodu slovenskem, ako se priprosto ljudstvo izuči in naobrazi.

Od Kapele pri Radgoni. (Veselica »bralnega društva«.) Dne 30. januarja je bila veselica tukajšnjega bralnega društva s tamburanjem in petjem. Naši tamburaši so prav izvrstno brenkali ter spretno in natančno igrali zelo teske komade tako, da jih je neki strokovnjak na tamburice imenoval virtuoze. Da so vsi spretni v tamburanju, je uzrok ta, da so se marljivo vadili, največ pozno v noč. S tem jim bodi plačilo tukaj javna pohvala, katero res zaslužijo.

Tudi pevci mešanega zbora so se skazali. Posebno hvalo zaslužijo zato, ker so priprosti kmečki fantje in dekleta, in so peli kot učeni pevci. Imajo pa tudi veselje z umetnim petjem, kar so kazalo s tem, da so tudi veliko truda požrtvovali. Bodi jim torej javno priznanje in pohvala, posebno še gosp. tukajšnjemu orglarju cecilijancu, ki jih je naučil tako lepo, in ki se je tudi z njimi veliko trudil. Dalje zaslužijo pohvalo vsi

*) Opomba stavca: Röntgenovi žarki.

**) Opomba stavca: Konkurence, kali?

gostje, ki so nas počastili iz bližnjih in daljnih krajev. V prvi vrsti gre hvala g. Otonu Ploju, notarju, ki je še predsedniku bralnega društva izročil sedem matičnih knjig za društvo, in drugim Radgončanom! Naj bo hvala tudi drugim daljnim gostom, ki so bili iz Ptuja in celo od Sv. Marjete pri Ptuj!

Vse je bilo prav veselo in domače. Plesal ni nikdo. Neki gost je izustil, da je bil na več različnih veselicah, vendar tako prijetno in domače še ni bilo nikjer, kakor pri Kapeli.

Razne stvari.

Domače.

(Izjava kluba slov. deželnih poslancev štajarskih za spravo.) Klub slovenskih deželnih poslancev štajarskih pozdravlja je z veseljem korake, ki imajo namen, dognati spravo med obema narodnima strankama na Kranjskem. Dovoljuje se isti tem potom izraziti, oziraje se na nujne narodne potrebe vseh Slovencev izven Kranjske, ter oziraje se na druženje vseh nemških strank avstrijskih zoper slovanstvo, živo željo, da bi ti koraki imeli popolen uspeh. Obžalovali bi, ako bi se združenje slovenskih strank zavleklo ali celo preprečilo vsled neprevide taktike od katerekoli strani. Usojamo si Vam naznaniti ta jednoglasni sklep ter prosimo, da se blagovoli isti naznaniti vsem članom Vašega cenjenega kluba. Z rodoljubnim pozdravom za klub slovenskih deželnih poslancev: Dr. Jos. Sernec, predsednik; dr. Ivan Dečko, tajnik.

(Laški okraj) še vedno »rengirajo« Nemci. Vsled tega so si dne 3. februarja okrajni zastopniki izvolili za načelnika Konrada Amona, za njegovega namestnika dr. Adolfa Mravлага, v odboru so pa gg.: Hans Friedl, Rihard Diermayr, Anton Senica, Ferdo Roš in Franc Kallan.

(Na shod) političnega društva na Slatini v gostilni g. Fr. Ogrizeka prihodnjo nedeljo, dne 13. februarja pride za gotovo vlč. g. državni poslanec dr. Lavoslav Gregorec, da bode poročal o političnem položaju in drugih važnih zadevah. Volilci, pridite mnogoštevilno!

(Iz Jarenine.) Včeraj popoldne se je k nam pripeljal naš novoumeščen župnik, č. g. Jožef Čížek iz Maribora v spremstvu šesterih čč. gg. duhovnikov. Od vseh gričev naše župnije so gromeli topiči, skoro vse hiše so bile okinčane z zastavami, posebno Jarenina. Z zvonika so visele kar štiri zastave, in cerkev je bila polna vernikov. Bog živi našega novega g. župnika!

(Kapelico pod Ojstrico) bode postavila »Savinjska podružnica Slov. planinskega društva« v spomin 50letnega vladanja cesarja Franca Jožefa I. Kapelica bode stala 1770 m visoko, v njej se bodo lahko maševalo. Zgradba je proračunjena nad 300 gld. Ker ima »Savinjska podružnica« še obilo dolga, zamore kapelico samo s pomočjo radovoljnih doneskov postaviti. Zato prosi vse p. n. prijatelje planinstva in blage dobrotnike, da bi blagovolili to lepo podjetje podpirati s primernimi doneski. S kapelico bode olajšano potovanje na Ojstrico duhovnikom, kakor se bodo tudi drugi turisti lahko udeležili sv. maše, ako dobé na izlet duhovnika.

(Bela žena.) Pred 14 dnevi je na Ptuj umrl gosp. Ferdinand Raup, bivši načelnik okrajnega zastopa ptujskega in graščiški oskrbnik. Bil je vedno iz sreča Slovincem udan, kar je tudi pokazal v svoji oporoki, kjer se je spomnil z lepo svoto ptujske čitalnice in ubogih slovenskih dijakov. — V Starem trgu pri Rakeku na Kranjskem pa je pred tednom umrl v 40. letu svoje dobe gosp. notar Fr. Strašek, rojak iz Št. Petra na Medvedovem selu! Naj v miru počivata!

(Ali smo v Turčiji?) Pred tednom zvečer ob 9. uri sta šla v Mariboru dva slo-

venska dijaka P. in N. proti dravskemu mostu. Tukaj se ločita, rekoč: »Zdravo, lahko noč!« N. že gre po mostu, kar P.-a neki nemški lopov s palico udari po glavi z besedami: »Da sind wieder zwei windische Hunde«, (tu sta zopet dva slovenska psa!) ter odbeži. Dijak P. začne omahovati, na kar mu tovariš N. prihiči na pomoč ter ga odvede na njegovo stanovanje. P. jo je tako dobil po glavi, da drugi dan ni mogel v šolo.

(V dobrodelni namen) svetoviške šole osnuje učiteljstvo od Sv. Vida pri Ptuj »veselico« v soboto večer, dne 19. februarja pri Sv. Vidu v prostorih Kranjčeve gostilne. Vzporod: Igra »Očka so rekli, da le!«, petje in godba. Vstopnina za osebo 30 kr. — Začetek točno ob polu 7. uri zvečer. Preplačila vzprejmemo hvaležno.

(Iz šole.) Gosp. nadučitelj Ivan Farkaš pride iz Cirkovec k Sv. Lovrencu v Slov. gor. in gđ. učiteljica Marija Danko od Sv. Duha k Sv. Andražu v Slov. gor. Stalno pa so namesčeni gg. podučitelji Val. Kajnih na Vurbergu, Jakob Preindl v Hočah in Leop. Viher pri Sv. Jakobu v Slov. gor. ter gđ. podučiteljice Sidonija Stuhec pri Sv. Bollenku na Kogu, Marija Vučnik v Jarenini in Marija Wresnig na Muti.

(Iz mariborske nemške kazine) je izstopil župan Nagy, pa tudi vsi kavalerijski in infanterijski častniki; kajti zrak v kazini je postal popolnoma prusask. Ko še izstopijo c. kr. uradniki, potem pa bodo morali to nemčursko »potiko« zapreti.

(Pogreba Atteneder-jevega), ki je v dvoboju padel, se je udeležilo tudi nekaj nemških dijakov mariborske realke in gimnazije s prusaskimi znamenji. Realci so celo kupili venec z napisom: »Du sollst gerächt werden« (ti moraš biti maščevan!). Vsi ti dijaki so te dni bili občutno kaznovani. Čisto prav! Kaj pa se zgodi trem realnim profesorjem, dvema gimnazijskima suplentoma in nekemu vadniškemu učitelju ter nekaterim c. kr. uradnikom, ki so se udeležili pogreba, te protiavtstrijske demonstracije, pa še ne vemo!

(Čujte, kaj žganje dela!) V torek jutraj so našli v Gornji Bistrici zmrznjenega nekega mizarja, znanega »šnopsarja«! Proč s »šnopsom«!

(Viničarski tečaj) se bode vršil na Bregu pri Ptuj, kjer se nahaja novoustanovljena centrala za pomnožitev ameriškega trsovja, pa ne na Borlu, kakor se je po pomoti poročalo v oglasu o pouku viničarjev.

(Gozdni požar.) Dne 30. jan., popoldne, nastal je v gozdu Alberta Dommesa v Širjah pri Zidanem mostu ogenj, ki je dva orala gozda uničil. Dommes ima s tem škode za 150 fl.

(Požar.) Dne 2. febr., dopoldne ob 10. uri, se je unelo gospodarsko poslopje Štefana Kancelerja v Strasgojnci pri Pragarskem ter kmalu bilo vpepeljeno. Zgorela je tudi hišna streha. Ogenj sta povzročila dva otroka. Posestnik je bil zavarovan pri »Slaviji«.

(»Slovenska Matica«) v Ljubljani razposilja knjige za leto 1897. Društveniki prejmo po sedem knjig v obsegu 91 pol in sicer: 1. Letopis za leto 1897., uredil prof. A. Bartel. 2. Dr. K. Glaser: Zgodovina slov. slovstva, III. del, 2. zvezek. 3. Dr. K. Štrekelj: Slovenske narodne pesmi III. snopič. 4. S. Rutar: Trst in Istra II. del. 5. Zabavne knjižnice X. zvezek: Trojka, povest. Spisal dr. Fr. D. 6. I. Šubic: Električna I. del in 7. Ant. Knezove knjižnice IV. zvezek, uredil predsednik. Knjige so v vsakem oziru krasne.

(Sv. misijon) se bode obhajal pri Sv. Venčesu od dne 5. do 13. marcija. Župljani se ga posebno veselijo, ker ga še v tej župniji nikdar ni bilo. Za sv. misijonski križ in nekaj cerkvene oprave so župljani že zložili, vse drugo bodo pa za božjo čast vneti č. župnik na svoje stroške oskrbeli.

(Pogorel) je na Blažovo opoldne posestnik Janez Podgoršek, po domače Frtak v Borovju, župnije črešnjiške. Z največjo silo so pridni ljudje oteli sosedo. Otrok je bojda

zakuril na podu, med tem ko so drugi v vinogradu rezali. Zavarovan je ponesrečenec za par sto gold. Oteli niso razun živine skoro ničesar.

(Na Dobrni) pri Celju je Jan. Pintar Brezljanov snažil drevesa. Po nesreči je z jednega v petek zvečer padel ter se je poskodoval nevarno. Vsled tega se je dal sprevzeti. Sledeči ponedeljek je umrl. Pokojnik bil je vzgleden kristjan, skrben oče in gospodar, skušen občinski odbornik, zveden delavec-mizar. Nekdo je o pokojniku rekel kratko pa izvrstno: »Janez Pintar je bil biser naše župnije«. Svetila mu večna luč!

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Anton Merkuš, župnik v Žitalah, je postal administrator dekanije rogaške in č. g. Franc Bratkovič, kaplan v Rogatecu, provizor ondi. — Kaplana sta spet postala čč. gg. provizorja, Anton Kolar v Št. Petru pod Sv. gorami in Franc Gomilšek v Jarenini. — Premješeni so naslednji čč. gg. kaplani: Jožef Weixl od Sv. Križa na Murskem polju v Ljutomer, Jožef Mihalič s Hajdinja k Sv. Križu na Murskem polju, Peter Štefan od Sv. Petra niže Maribora k Sv. Magdaleni v Mariboru, Jožef Sigl iz Kamnice k Sv. Petru niže Maribora, Franc Časl iz Šmarj v Kamnico, Franc Horvat od Sv. Petra pod Sv. gorami v Šmarje, Friderik Horvat iz Jarenine na Hajdinj, Anton Lajnsič iz Poličan v Dol, Anton Šebat iz Dola v Poličane in Mart. Kranjc iz Vitanja v Rogatec. — Č. g. kaplan Matej Osenjak je šel vsled bolehnosti na dopust v Gorico. — Nadžupnija Rogatec je razpisana do dne 17. marcija 1898.

Društvene.

(Slovenski klub na Dunaju) vabi k zabavnemu večeru, ki bode v soboto dne 12. febr. t. l. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani hotela »Zur goldenen Ente«, I. Riemergasse 4 (I. nadstropje). Na dnevnem redu so važni predlogi. — Razun slovenskega petja je pričakovati posebnega umetelnega užitka, ker je gosp. Karol Jeraj, na Dunaju dobro znani umetnik na gosli, za ta večer igrali obljubil. — Upati je tedaj, da se naši sodeželani mnogoštevilno udeležé tega prijateljskega večera, tem bolj, ker se je posrečilo dobiti za to jako primerno, prostorno in elegantno dvorano ter je tudi postrežba z jedili in pijačo izvrstna tako, da bode gotovo ustrezno najstrožjim zahtevam. Ob sedmih zvečer bode odborova seja podpornega društva za slovenske visokosolce.

(Na Teharjih) priredi slovensko katoliško-politično društvo v nedeljo, dne 13. svečana po večernicah v gostilnici gosp. Josipa Šusteriča zborovanje s tem zaporédom: 1. O našem političnem in socijalnem stanju. 2. Poročilo dosedanjega odbora. 3. Volitve novega odbora. V šaljivem delu se bo skrbelo za smeh in zabavo. Omenjamo samo, da se bosta kósala sloviti Kitajec Tji-Fu-Čing in imenitni Japonec Nakomara. Obilne udeležbe želi odbor.

(Občni zbor »Slovenskega čebelarjskega društva«) se je vršil 24. dne januarja v pisarni kmetijske družbe v Ljubljani. Izvolil je predsednikom ravnatelja v Marjanšču, gosp. prof. dr. Fr. Lampeta, podpredsednikom ravnatelja kmetijske družbe, gosp. Gust. Pirca, in odbornikom gg.: bogoslovca Rado Grmovnika, čebelarja P. Pavlina in učitelja Frančiška Rojina. Občni zbor je nadalje ukrenil izdajati strokovni list »Slov. čebelar«, katerega uredništvo se je poverilo gosp. F. Rojini, učitelju v Šmartinu pod Šmarno goro. Na predlog gospoda Murse iz Krapja na Štajarskem se je odboru naročilo sestaviti nova društvena pravila, ki bodo omogočila snovanje podružnic »Slovenskega čebelarjskega društva« po Štajarskem, Koroškem in Primorskem. Pri tej priliki javljamo, da bo vsak ud, ki plača letnino (1 gld.), dobival društveni list brezplačno.

(Cecilijansko društvo) za lav. skofijo je prejelo letne doneske od sledečih p. n. gospodov: J. Mesiček, Jož. Sinko, A. Kolar, M. Ocvirk, A. Jazbec, J. Bosina, A. Hajšek,